СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК — UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

РИ ЦЕНТИ. РІК XLII. Ч. 81. Джерзи Сіті, Н. Дж., пятниця, 6 квітня, 1934. VOL. XLII. No. 81. Jersey City, N. J., Friday, April 6, 1934. THREE CE

КОНҐРЕС ЗА РОЗСЛІД ОПЛАТ ЗА ЕЛЄКТРИКУ

ВАШИНҐТОН. — Палата послів ухвалила резолюцію, котра вже давніше була ухвалена в сенаті, а котрою уповажняється федеральну торговельну комісію розслідити оплати за вживання електрики.

Комісія має дати подрібні дані про оплати за вживання електрики, які рахують електричні підприємства приватним людям, урядам та підприємствам.

Слідство має розкрити, яку оплату повинноси рахувати за електрику. Цього домагалися здавна ріжні поступові організації, але „лабі" електричних підприємств з Інсулом на чолі до цього не допускала.

КОМІТЕТ ДЛЯ РОЗСЛІДУ ЗАКИДІВ ВІРТА ВЖЕ ВСТАНОВЛЕНИЙ.

ВАШИНҐТОН. — Конґресмен Рейні, предсідник палати послів конґресу, іменував уже членів комітету для розсліду закидів д-ра Вірта, суперінтендента шкіл з Ґері, Індіяна, що, мовляв, „мозковий трост" змовляється усунути президента Рузвелта, котрий, на їх думку, є „американським Керенським", та заступити його диктатором, „американським Сталіном".

Головою комітету став конґресмен Булвинкел, котрий вніс був резолюцію про це слідство. Крім нього до комітету належать: Конор, Арнолд, Лелбак і Мек Ґоґин.

Встановляючи членів комітету, Рейні ще раз висміяв думку, що нібито слідство має розкрити щось нового.

МАЙНИ ДАЛІ ЗНИЖУЮТЬ РОБУЧИЙ ДЕНЬ.

НОКСВІЛ (Кентокі). — Власники копалень вугля у Вірджінії, Тенесі й Кентокі згодилися приняти кодекс для мягкого вугля та завести в себе 35-годинний тиждень праці. Основна заплата має виносити 4 долярі 60 центів на день.

Майнери з цеї округи загрозили були страйком, якщо власники не згодяться на кодекс. Тепер вони вертаються до праці.

ЛАЙКИ И ПРОКЛОНИ НА ПЕРЕСЛУХАННЮ В СЕНАТСЬКІМ КОМІТЕТІ.

ВАШИНҐТОН. — Перед фінансовим комітетом сенату велося переслухання над справою потвердження іменування Д. Д. Мура колектором податків у Луїзіяні.

Проти цього іменування виступив ославлений зі своїх крикливих виступів сенатор Лонґ, котрий пробував доказати, що іменування Мура попирають ґемблери: полковник Соливен і полковник Бредлі. Заява сенатора Лонґа викликала сильне обурення полковника Соливена, котрий назвав сенатора Лонґа брехуном і наклепником. Полковник Соливен загрозив сенаторови, що він побє його ще ліпше, як його побили недавно на Лонґ Айленді. Полковник закидав сенаторови, що він самий належить до шайки грачів, які використовують легковірних людей.

Сенатор вислухав це все та ще кілька проклонів, і по скінченім переслуханню винісся з салі дверми, в яких він не міг стрінутися з полковником.

МІСТО ХОЧЕ БАНКРОТУВАТИ.

АТЛЕНТИК СІТИ (Ню Джерзі). — Комішенер міста Луіс Кюнле виступив з публичною заявою, що це місто повинно проголосити фінансове банкротство.

Воно має коло 40,000,000 долярів довгу, якого ніяк не може покрити.

УЖЕ МЯКНУТЬ?

ВАШИНҐТОН. — Палата послів ухвалила закон Джансона, щоби в Америці не вільно було давати приватні або публичні позички тим чужим урядам, які не сповнили своїх зобовязань супроти Америки.

Внесок цей уже був ухвалений сенатом і тепер іде до підпису президента, котрий, кажуть, готов його підписати.

У звязку з цим проектом виринає питання, чи Росію теж треба вважати невиплатним довжником. Один конґресмен підчас дебати над внеском подав до відома, що большевики підходять до американського уряду з обіцянками заплатити довги, затяґнені урядом Керенського.

БОРОТЬБА В РОСІЙСЬКІЙ ПРАВОСЛАВНІЙ ЦЕРКВІ.

НЮ ЙОРК. — Сюди приїхав з Парижа архиепископ російської православної церкви, Федченков, котрому архиепископ Платон припоручив реорґанізувати православну дієцезію в Америці, користаючи зі смерти висланника „живої церкви", Івана Кедровського.

„ВІЙНА БУДЕ ДО ПЯТЬОХ ЛІТ".

Канада повинна виступити з Ліґи Націй, поки ще є нагода виступити з честю, бо буде замішана в нову війну, яка напевно вибухне до пятьох літ. Такий погляд висловив сенатор Мек Рей з Венкувера в сенаті в Оттаві. Сенатор є ознайомлений з війною. Він має рангу майора-ґенерала і підчас війни був ґенеральним кватирмайстром канадійських експедиційних військ. По його думці, ніхто з Канадійців не повинен давати свого життя в жертву на європейських боєвищах.

ЗА ЗЛОВЖИВАННЯ ПРИ ВІЙСЬКУ.

Перед військовим судом у Перемишлі велася 8 днів розправа проти ротмістра Пуриць кого і вахмістра Барана, обвинувачених у зловживаннях на шкоду державного скарбу. У висліді розправи присуджено Пурицького на 4 місяці, а Барана на 6 місяців тюрми.

ЯК У ШВАЙЦАРІЇ КАРАЮТЬ ЗА ПОДАТКОВИЙ ОБМАН.

Швайцарський часопис „Дас Фольк", що виходить в Ольтені, в звіті з судової салі повідомляє про засуд лікаря за податкове обманство на 42 франки. Засудили того лікаря на кару двомісячної вязниці та грошеву кару 500 франків. Лікаревого приятеля, власника реальної канцелярії, за намову до обманства засудили на 6 тижнів вязниці та на грошеву кару 2,000 франків. Припинення виконання кари суд відкинув. У мотиві зазначено, що йде тут про яркий примір, бо лікар, який завдяки лікарському законови має вийімкове становище, має тим більший обовязок дати державі, що їй належиться. Крім того лікар мусить заплатити затаєний податок.

ВЕЛИКИЙ ЗАПИС ГРЕЦЬКОГО ФІЛЯНТРОПА.

Великий грецький філянтроп Ламброс Вейкос, якого предки відіграли важну ролю у війні за визволення Греції з турецького ярма, помер в Атенах. Вейкос мав три прибрані (адоптовані) дочки, яким оставив велике майно. Крім того записав великі суми й іншим своякам. Дуже гарний парк в околиці Атен записав міській раді із застереженням, що парк має бути доступний публиці. Для удержання парку оставив великі гроші. Дальше записав великі гроші на збудування памятника королеви Константинови та вкінці поробив великі записи для санаторій для письменників, журналістів, учених, акторів, малярів і різбарів.

ПРОГНАЛИ.

За надужиття шкільна чеська влада недавно суспендувала шкільного інспектора Ірщавщина Цимболиця, що був опорою Москалів на Закарпатті. Видно, опора була дуже гнила, як і цілий русотяпський рух, що від гниття вже смердить на цілий край. А влада, хоч і затикає собі носа, щоб не нюхати смороду, всеж невпинно підтримує ту гниль, щоб вона ширилася по краю й підточувала здорове життя.

NRA MEMBER U.S. WE DO OUR PART

ВИЛИВИ У ПІВНІЧНО-ЗАХІДНІЙ АМЕРИЦІ.

Через таяння снігів почали виливати ріки Висконсіну і Мінесоти. Всі майже міста в долині Чипева залиті. У водах згинули досі 8 осіб. Коло міста Гудсон, у стейті Висконсін, води підмулили тор залізниці. Через те розбився поїзд і згинули три особи. В іншому місці заломився міст, як на нього віхало авто. Молода студентка, котра їхала автом, утопилася.

РИБА НЕ МОГЛА ПОЗБУТИСЯ ДОЛЯРІВ.

Пять рибалок із малого рибальского села Мазля біля Сан Круз де Браво, на побережі Карібського моря, зловили величезну рибу, звану пилас, а в її жолудку знайшли панцирну скриньочку. Сільський коваль розбив скриньку молотком. У скриньці було більше як 8,000 долярів у банкнотах, кілька пакетів цінних паперів і кілька дорогоцінних клейнодів. Загальна вартість того всього 26,000 долярів. Про знахідку скоро дізнався уряд і все сконфіскував, щоби ствердити законного власника. На основі ріжних документів, які були в скриньці, довідалися, що був колись американський великий торговець, Елрінґ. Тому кілька літ він подорожував кораблем „Вікторія" зі Злучених Держав до Мексика. Корабель по дорозі з Тампи, на Флориді, до Мексика розбився. Більшість подорожніх і заліги втонула. Здається, що Елрінґ хотів ратуватися плаванням. Скриньку з цінними паперами та родинними дорогоцінностями взяв зі собою. Сам, видно, втонув, або впав жертвою риб-людоїдів. Голодний пилас проковтнув сталеву скриньку, а потім уже не міг її позбутися і її щойно тепер знайшли, як пилас попався рибалкам. Американські часописи твердять, що рибалки не остануться без нічого, бо мексиканські закони запевняють їм половину вартости знахідки, тож на кожного припаде гарна сума.

АДВОКАТОМ БЕЗ СТУДІЙ.

Д-р Юлій Фляйшер мав прекрасну канцелярію в Будапешті вже 30 літ, а навіть був синдиком-заступником поважних інституцій, напр. кальвінської віроісповідної громади. В останніх часах дістала прокураторія пару донесень, що д-р Фляйшер не лише не має адвокатського диплому, але не має навіть правничих студій. Прокураторія завела слідство й показалося, що доноси відповідають правді. Цікаво, що суди й люди давали себе 30 літ водити за ніс обманцеві. Фляйшера за обман засудили на 10 місяців темниці.

ПРОТИЖИДІВСЬКІ ВИСТУПИ В ПОЛЬЩІ.

„Хвіля" з дня 16. березня ц. р. подає, що в кількох селах ченстоховського повіту трапилися протижидівські ексцеси. В Ромбельцу Шляхецькім юрба молоді повибивала в мешканнях 6 жидівських родин вікна, а в Ромбельцу Королівським невисліджені справники підпалили нічю дім купця Мендля Бірнбавма. Ціле майно Бірнбавма згоріло, при чому сам Бірнбавм попікся так, що його мусіли відвезти до лічниці. Жидівська громада у Ченстохові звернулася до влади з проханням помочі.

ОТРУЙНИЦЯ.

У Станиславові зачалася судова розправа проти Бронислави Копцюх, яка отруїла свого чоловіка, залізничника Гната Копцюха, вливши йому підчас сну содового лугу. Між Копцюхом і його жінкою приходило часто до авантур і бійок, бо, як твердить жінка, чоловік впивався та зраджував її з іншими жінками.

СЬОГОДНІШНІ ДІВЧАТА.

У Варшаві арештували 17-літню Н. Дарицьку з Познаня, що перед кількома тижнями здефравдувала 2,770 зл. в одній познанській фабриці меблів. Вона була там бухгалтеркою і, вибравши гроші фірми з банку, більше в бюрі не показалася. Поїхала до Варшави, винаймила дві елеґантно умебльовані кімнати і розпочала веселе життя. Арештована зізнала перед слідчим суддею, що зробила це під впливом прочитаної повісти. Її відіслано під ескортою до Познаня.

ЗАМІСЦЬ БАТЬКА ВБИВ ДОНЬКУ.

Недавно тому, вночі стрілив невідомий справник крізь вікно Степана Молнаря, побережника (гайника) в Копашнові, коло Хуста (Закарпаття). Вистрілом поранив 8-літню доньку побережника, яку відвезли до лічниці у Севлюші, де вона на другий день сконала. Вбивника шукає жандармерія. Злочинець був добре ознайомлений з обставинами, бо на тій постелі, де критичного вечора спала дитина, спав завжди сам Молнар.

ЧОРТ ЗАБРАВ ДОЛЯРИ.

У Лучаях, дисненського повіту (Білорусь, що є під Польщею), вдова М. Пацюкова одержала від сина з Америки сто долярів. Про те довідався сусід Карасевич, переодягнувся за чорта і прийшов у ночі до Пацюкової по гроші. Вдова перелякалася так, що тих сто долярів віддала чортови-Карасевичеви. Та вкінці все виснилось і Карасевича арештували, одначе знайшли в нього вже лише 90 долярів, бо 10 він успів пропити.

ЦИҐАНСЬКІ ДІТИ ГРАТИМУТЬ У ТЕАТРІ.

Як відомо, є в Ужгороді, столиці Закарпатської Руси, школа для циганських дітей. Циганські діти приїхали зі своїм учителем Геґедішом до Кошиць, щоби похвалитися перед тамошніми горожанами, які з них добрі актори. Вони їздили теж по ріжних містах Закарпатської Руси.

ЗАНЕПАД СПОЖИВЧОЇ КООПЕРАЦІЇ НА СОВІТСЬКІЙ УКРАЇНІ

ХАРКІВ. — На Шестім Всеукраїнськім зїзді споживчої кооперації здавав звіт секретар ЦК КП(б)У, Любченко, про стан споживчої кооперації на совітській Україні. Зі звіту виходить, що взагалі важко говорити про „кооперацію" в европейськім розумінню, бо совітський член кооперативи і сама кооператива не мають на ділі ніяких прав, ніякої свободи ділання бодай у вузьких межах якогось статута. Совітська кооператива це така сама „казьонщина" як совітська державна крамниця. За словами самого Любченка, в такій кооперативі покупця трактують так: „Будь вдячний за те, що я тобі відпускаю; а не хочеш, проходь дальше". Кооперативні крамниці, як каже Любченко, пересічно такі брудні, що „гидко зайти" до них. Совітська кооперація на Україні мала 29,548 крамниць по селах і 9,100 крамниць по містах. Одначе ці великі цифри не кажуть нічого про „бюрократизм", „нехлюйство" і „недбайливість" у кооперації, бо саме тим прикметам треба приписати те, що споживча кооперація на совітській Україні мала 30 міліонів карбованців страти при обороті, який виносив 4 міліярди карбованців. При міліярдових оборотах — втрати. Це неможливе ніде в світі, де вміють торгувати.

ЗАСУДИЛИ СВЯЩЕНИКА ЗА ПРИНАЛЕЖНІСТЬ ДО ОУН.

КОЛОМИЯ (Західня Україна).—Польський суд засудив о. Осипа Василину, сотрудника з Рунгур, повіт Коломия, на два роки тюрми і втрату горожанських прав та прав навчання на 5 років за приналежність до Організації Українських Націоналістів, навчання історії України в протидержавному дусі, підбурювання молоді проти Річи посполитої та поширювання історії України, виданої в Київі видавництвом „Вернигора". Хоч була непогода, маси селян ждали під судом на вислід розправи.

СЕЛЯНИ — СЕЛЯНАМ.

ВЕРБІВ (Західня Україна). — Громадяни села Вербова, підгаєцького повіту, по вислуханню проповіди о. Л. Содомори про важке положення Гуцульщини і братній обовязок прийти їй з допомогою, зложили на „Паску Гуцулам" 255 кільограмів жита, 84 клг. ячменю і 26 клг. пшениці та 26.71 злотих готівкою. Допомога та важна ще й з того боку, що, як загально відомо, в нікого з українських селян під Польщею сьогодні „не переливається". Тому, як стверджують, є вона виявом, що загал нашого селянства є свідомий і морально чинний, а це є запорукою нашої національної єдности і сили.

УПАДОК ТВАРИННИЦТВА НА РАДЯНЩИНІ.

ХАРКІВ. — Харківські „Вісти" подають, що на фармі „Серп і Молот" було на початку 1933 р. 100 корів і 60 свиноматок, а при кінці цього року лишилося 60 корів і 24 свиноматки. І цього не можна проґодувати.

Або в залевківському районі було понад 10,000 кріликів, а тепер у цілому районі кріликів майже знищили. Не залишилося ні одної самички. Населення все поїло, річ ясна, не з гараздів, а з голоду.

РОЗВЯЗУЮТЬ СОКІЛЬСЬКІ ГНІЗДА.

ЛЬВІВ. — В останніх часах польська влада розвязала сокільські гнізда в таких місцевостях: Дубно (повіт Ланцут), Стрілиска Нові, Дуліби, Молодинче (всі три з бобрецького повіту), Вериня (повіт Калуш), Зарваниця (повіт Підгайці) і Млицки Шкільникові (повіт Дрогобич). Влада каже, що сокільські гнізда нібито відбувають „військові вправи" та беруть участь у протипольській шкільній акції.

КОМУНІСТИЧНА ВЕРХІВКА БУКОВИНИ.

ЧЕРНІВЦІ. — Румунська сіґуранца перевела арешт серед комуністів. Каже, що викрила цілу комуністичну верхівку, яка складалася головно з Жидів, двох Українців і одного Москаля. Провідником верхівки був Іціґ Каннер, секретарем Москаль Юрій Поротков. Першою помічницею провідника була Наталя Резнік, лікарка жидівського шпиталю. Третім секретарем був „ґой" Василь Волощук. Дальші члени такі: Мафта Шаф, Єся Абрамович, Сабіна Бернштайн, Вальтер Вайдельфельд, Леонід Міллер, М. Делігдіш, Сруль Іваніер, Давид Розенцвайг, Абрагам Кірмаєр, Отто Штемпель, Йосиф Шнайдер і д-р Йосиф Беренфельд.

Інспектор сіґуранци каже, що давніше комуністами були Українці, а тепер Українці перейшли до табору „нац.-соціялістів". І тут не обійшлося без того, щоби не кинути ще якимсь каменем у бік Українців.

СОВІТИ ЗАБЕЗПЕЧУЮТЬСЯ.

МОСКВА. — Совіти продовжили договір про ненапад до 1945 року з Естонією, Латвією і Литвою. Замітне, що в договорі з Литвою признали Литві право до міста Вильна.

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.
Edited by Editorial Committee.
Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 3, 1879.
Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.
За оголошення редакція не відповідає.
Тел. „Свободи": BErgen 4-0237. — Тел. У Н Союза: BErgen 4-1016.
Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

МУКИ МУЖИКІВ ПІД БОЛЬШЕВИКАМИ

У поважному американському квартальнику „Форен Аферс", у зошиті за квітень, появилася стаття про „Суд божий російських селян". Написав її Вілієм Генрі Чемберлин, котрий від літ є московським кореспондентом бостонського денника „Крісчен Саенс Монітор". Він відбув з Москви три подорожі по селах під большевиками. Підчас другої подорожі, в 1931 році, він відвідав одеську округу. Підчас подорожі в 1933 році відвідав округу київську і полтавську. Отже його уваги мають ґрунтовну основу людини, що бачила описувані нею річи власними очима.

Він називає переживання селян під большевицькою владою „божим судом", бо, на його думку, лише ті переміни, які зайшли в Росії по війні, в часі революції, горожанської війни й голоду в роках 1917 до 1921, можуть дорівнати теперішнім перемінам щодо насилля й муки.

Ці переміни були заряджені большевицьким урядом, котрий забажав покласти край індивідуалістичній рільничій господарці. Переміни ці були до певної міри взоровані на немилосернім відношенню до підданих найлютіших російських деспотів, головно царя Петра Першого. Бухарін назвав цю сталінську систему „військово-феодальним визиском селян", а Преображенський, адютант Троцького, казав, що Сталін дивиться на селян як на кольонію, з якої треба видушити свіжий капітал для піддержки промислів.

Переводжено цю політику арештами й засланнями й розстрілами й виголоджуванням селян, які противились такій переміні. Їх усіх взялися большевики ліквідувати як кулаків і контрреволюціонерів.

А вислідом цеї політики був повний занепад „робітничої моралі" серед селян. Росія не мала відповідно вишколених зарядців для більших господарств. Найкращих господарів вважали кулаками. До влади прийшло сільське шумовиння.

Наслідком цього впала продукція. В 1930 р. Росія, коли навіть приняти перебільшені звіти уряду, випродукувала 83,540,000 тон збіжа, в 1931 р. 69,480,000, у 1932 р. 69,870,000, а в 1933 р. 89,800,000. Тимчасом Росія ще в 1913 році, коли її населення було багато менше, продукувала 80 міліонів тон збіжа.

Наслідком знову цього занепаду продукції була недостача хліба. Автор описує відомі наслідки голоду на Кубані й на Україні. В 1933 році в кождім селі на Полтавщині були випадки смерти з голоду. Урядовці признавалися йому до цього.

Автор, видно, пише сухі факти. Він не хоче осуджувати большевицького уряду. Але як може читач здержатися від осуду уряду, який, хочби по неволі, з нерозуму, доводить нарід до таких лячних мук?

40-ЛІТТЯ СОКОЛА-БАТЬКА У ЛЬВОВІ

(Докінчення)

Особливо в новітній добі стало підкреслюють лікарі вагу раціональної руханки для втримання здоровля й моральної свіжости людини. Цікаво, що лікарі особливо підкреслюють вагу руханки для старших віком людей. Молодші люди звичайно рухаються чимало і без спеціяльних справ. Старшіж, здебільшого перетяжені працею далеко від свіжого повітря (робітники на фабриках, урядовці й т. п.); найбільше потребують руханкових вправ. А щодо додатнього впливу руханки на моральний розвиток одиниці, то про це існує в сучасній добі загально признана і величезна література. **Саме розумове виховання є однобічним і невистарчальним, наскільки воно не доповнюється плеканням здорового духа (характеру) в здоровому тілі.**

— Старі Греки пізнали це досконало і старалися здійснювати свій ідеал „калькагатії" — гармонійного розвитку духових і фізичних сил людини. Руханка у старих Греків стала не тільки спортом, але також культом.

За старогрецьким зразком створив основи сокільської руханки Чех — **д-р Мирослав Тирш** (1832—1884), що (разом зі своїм тестем Індржіхом Фіґнером) став творцем сокільського руху взагалі. Сокільство прямує до вдосконалення цілої нації — шляхом удосконалення одиниць. Не для рекордів працює сокільство (тут одна з ріжниць між сокільськими і звичайними спортовими вправами!), але для всебічного гартування та шляхотнення одиниці — громади — нації. І завше змагає робити це: стало, витревало й масово!

В. Нагірний був на чолі Сокола-Батька в 1894—1900 р.р.

Цікаво замітити, що в 1896—1898 р.р. був для наших львівських Соколів інструктором руханки **Йосафат Коциловський**, теперішній греко-католицький епископ. Він здав свого часу навіть державний іспит на вчителя руханки.

Та найбільший розвиток мала сокільська праця на українській землі від 1908 р., коли на чолі Сокола-Батька став **проф. Іван Боберський**, родом із Самбірщини. В сучасній добі **„батько Боберський"**, як називають його українські Соколи, перебуває в Тржічі в Югославії. З багатої духової скарбниці Боберського вистарчить тут навести кілька уступів.

„Нарід, що не має фізичної сили, не може існувати. Нарід, що своєї фізичної сили не плекає, не може жити і гине... Нашу волю й охоту здержує кожний противник. Він уживає способів, щоби нас спинити й отворити собі дорогу до воріт... Сила не йде лише від одиниці; головна сила йде від громади, що бажає і розуміє лучність сил до праці... Мусимо прямувати до того, щоби бодай в більшій частині народу розбудити зацікавлення принадою життя, яка лежить у розвиванню і лученню сил і змаганню до перемоги. Коли зрозуміємо, що нас обєднує правило, закон напруги наших сил, тоді не лишимося мертвими на місці, без ніякої цікавости, без життя... Зміритися з кимсь, — в тім полягає цікавість життя і принада! Цю принаду відкриваємо, коли до того не уживаємо якоїсь низької методи. Змагання з іншими дружинами, племенами, народами, державами, — найбільша принада життя. Але це не лише принада; це невмолиме право життя, це примус! Хто не розуміє тої принади, робиться мертвим і попри нього переходять з погордою, бо він зрікається свого життя, він не видить у життю ніякої краси, стає тяжким, тупим, бездушним, байдужим".

Огляд сорок-літнього розвитку „Сокола-Батька" в найкоротшій формі подав І. Боберський на шпальтах одноднівки (10. II. ц. р.) **„Український Сокіл"**, яку видав **Союз Українського Сокільства за кордоном** (з осідком в чеській Празі) — для вшанування дотепершньої діяльности Сокола-Батька у Львові. Буде доцільним подати тут дещо з цього огляду.

— Від початку вправляли українські Соколи на поручні і на драчку, дужалися й шермувалися. Опісля прибули інші прилади. Щоби зацікавити села, впровадив „Сокіл-Батько" від 1901 р. пожарні вправи. На чергу прийшли рухові гри і легка атлетика від 1903 р., мячеві гри: ситківка і копана та совгання від 1908 р., лещетарство від 1910 р. Відбувалися прогульки в околиці Львова і в Карпати, перегони в бігу і в ході з тягаром на плечах, їзда верхом... Від 1911 р. прибувають пластові вправи, а від 1912 р. вправи військові і стріляння до влучі.

Звіт з напряму в руханці, яка обнимає всі роди вправ тіла до вишколення звинности, витревалости, здоровля, відваги, притомности і карности, подали члени Союза „Сокіл-Батько" на окружних здвигах: на І. Краєвім Здвизі 1911 р., на II. Краєвім Здвизі 1914 р., на війні 1914—1918 і на війні 1918—1920.

В 1914 р. числив Союз „Сокіл-Батько" 70,000 членів в більше ніж 950 пожарних і руханкових товариствах, які носили назву „Сокіл" або „Січ", бо довільний вибір цих двох назв для філій „Сокола-Батька" признав конгрес „Просвіти" в 1909 р. — По 1919 р. слідували на українських землях несприятливі кольоніяльні відносини, яким приглядається ціла Европа. Праця „Сокола-Батька" стрічає на кождім кроці великі трудноці.

Вже від 1911 р. старається „Сокіл-Батько" зібрати квоту, потрібну на закупно майдану у Львові, щоб Українці мали свій власний стадіон для вправ і прилюдних виступів та могли виховати молодь на дійсних громадян.

До цього варта додати, що дотепер викуплено 8 моргів площі, себто 51,200 кв. м. Треба викупити ще 2 і пів морга землі, себто 16,000 кв. м. за 90,000 злотих. Тисячки краєвої української молоді чекають на успішне покінчення справи викупу українського стадіону у Львові, який потрібний не лише сокільським і спортовим організаціям, але також Рідній Школі, просвітним установам і — не менше — для українських масових уладжень громадського характеру.

Пожертви на цю ціль приймає Земельний Банк у Львові (вул. Словацького, 14) на конто 500,170 („Викуп Українського Городу").

„Батько Боберський" твердо тримав керму над українським сокільським рухом аж до вибуху світової війни. Розвиток Сокола-Батька це в першій мірі праця та виімковий організаційний хист проф. Боберського. Минулорічне 60-ліття народження цього великого українського патріота вшанували з великим признанням усі українські Соколи.

Світова війна розвалила організаційну діяльність українського Сокільства, як і ціле життя української нації.

Щойно після війни почало повільно ставати на ноги українське Сокільство. Особливо багацько праці поклав для Сокола-Батька в повоєнній добі **дир. Микола Заячківський**, довголітній сокільський голова.

В сучасній добі головою Сокола-Батька є **дир. Микола Капуста**. На еміграції стало поширює свою діяльність Союз Українського Сокільства за кордоном (Прага), якого старостою є **інж. Платон Цісар**. Ціле українське Сокільство готується до **Краєвого Зізду Українського Сокільства**, що в червні має відбутися в місті нашого славного князя Льва. Всі інформації знайдуть читачі в „Сокільських Вістях" (Львів, Руська 20).

Слід побажати, щоб заокеанські наші брати масовою участю в червневім Здвизі у Львові достойно вшанували 40-ліття пожиточної праці Сокола-Батька для української нації.

Побратим.

Мусій Степанчук.

У СТРАСТЯХ.

Сорок днів постив й молився Син Бога
За гріхи світа і злочини люті,
За душі людські, гріхами окуті,
За те, щоб правди прийшла перемога.

В помсті й молитві Спаситель Великий
Кріпив свого духа із жертви для люду;
Він в крові своїй обмити від бруду
Хотів людство все во віки і віки.

Сорок днів посту і Юдову зраду,
Анну, Каяфу, надлюдські знущання,
Кпини, тортури і всі поругання —
Все те терпів Він за світ, святу правду.

Присуд жидівський, Голгофту, розпняття,
Всю чашу смерти Він пив добровільно,
Щоб Бога Творця узріти нам вільно
Й за діла свої нам ждати заплати.

***

Століття посту ми молимось вірно,
Та чаша наша вже вщерть переялась,
Надлюдська злоба у нас розгулялась,
Далі не в силі ми ждати покірно.

О, Христе, Спасе! Свята Божа Жертво!
В вірі й надії свій хрест переносим,
З вірою в Тебе підкріплення просим:
Не дай в кайданах нам марно померти!

З вірою дай нам нести хрест неволі,
Будьоро нести всі присуди й кари,
Щоб під хрестом цим і ми не упали
А йшли до **Правди, Воскресення, Волі.**

АКЦІЯ ЗИМОВОЇ ДОПОМОГИ БЕЗРОБІТНИМ У НІМЕЧЧИНІ.

(УП). Акція зимової допомоги безробітним, зорганізована на принципі добровільних пожертв громадянства, викликала в цілому світі велике зацікавлення, а в світовій пресі багато коментарів. Нікому не хочеться вірити в це, щоби щось подібного можна було перевести без допомоги уряду і без відповідного натиску. З того виходить, що людство ще дуже мало пізнало нового духа, який запанував у Німеччині після революції і якого девізою є „Гемайннуц фор Айгеннуц". Під цим гаслом ведеться допомога. Ведеться її так, що нещасному безробітному навіть у голову не прийде, що йому дають милостиню як якомусь, що взагалі до нічого нездібний, що його викинено поза рамки суспільного життя і вдержується лише з милосердя. Ці люди, що стратили вже були надію статися колись корисними для суспільства, віднайшли цю надію завдяки допомозі і пробудилися з летаргу довгорічного безробіття.

Допомога ця ведеться вже пять місяців. Подати точні статистичні дані майже неможливо з огляду на це, що нема кому тепер займатися статистикою і бюрократизмом. Люди, що працюють коло цього діла, працюють не для власної користи, а для совісти і працюють тоді, як у них є вільний час від інших занять. При цьому дається праця великій скількости безробітних, що працюють за харчі. Кошти заряду виносять 0.1% всієї зібраної суми. Так прим. лише при продажі льосів зимової підмоги дано заняття коло 15 тисячам людей на протяг 4 місяців. Жінки працюють у кравецьких робітнях, а далі й коло шиття нових одягів, біля прання і т. п. З боку цієї акції майже ввесь час продається по вулицях спеціяльні відзнаки, розетки, цвіти і т. п. Все це замовлювано в спеціяльних заводах і через це ці заводи могли дати працю тисячам робітників. Машинової роботи при цьому не вживалось. Так прим. коло виробу розеток на Різдво працювали коло 10 тисяч людей на протязі повних двох місяців. До праці запряжено всіх. Селяни постачали харчі, млини мололи, пекарі пекли, копальні копали вугля. Залізниці возили, торговці розвозили і т. д. Всі мали працю, все задурно і нікому це не стало тягаром.

Коло четвертини німецького народу потребувало допомоги. І цю допомогу дістали. Дуже багато йшло через приватні руки і не дається обчислити. Досі подають такі числа: видано 2.6 міл. тон вугля, 6.5 міл. сотнарів картопель, 1.2 міл. сотнарів муки і збіжа, 60 тисяч сотнарів хліба, 22 тисячі сотнарів стручкових, 40 тисяч сотнарів ярини, 30 тисяч сотнарів овочів, 1.1міл. літрів молока і т. д. Одяг, біля і черевики йшли на мільони штук. Крім того зібрано коло 75 мільонів марок добровільних датків, за що закуплено харчі й одяги для потребуючих. Ціла акція йшла безперервно і йде дальше, і завдяки їй знайшли заняття тисячі й тисячі досі безробітних людей. Вона може служити зразком для всіх інших країн світа, де є безробіття. Громада по нитці, бідному сорочка — це гасло цієї акції, це дух нової Німеччини.

М. С.

ПИЛАТІВ ГРІБ.

(Шайцарська легенда).

У Швайцарії, на сході від Люцерни, сторчить до неба мрячний та страшний шпиль Пилат, що належить до бернеських Альп. Тут посеред темних гірських глибин є „Пилатове озеро", окружене мрячними вистромами. Вони там сторчать понад озером, що ніколи в ньому не відзеркалюється ясне швайцарське небо.

Про те озеро є така легенда.

Після Христової смерти жив Пилат пригноблений. Боялися, що він збожеволіє. В ухах йому все дзвонив тихий, спокійний Христовий голос. Здавалося, що його переслідує милий, лагідний Спасителів погляд. Куди не пішов би, щонебудь робить, усюди бачив перед собою той сумовитий погляд і чув слова, яких ніяк не міг забути: „Моє царство не з того світа. Я на те прийшов на світ, щоби бути свідком правди".

— Що це таке правда? — спитався його скептично Пилат.

Потім жінка не дала Пилатові спокою. Все докоряла йому, що він завинив Христову смерть. Для Пилата життя стало такою мукою, що часто йому зроджувалася в голові думка покінчити самогубством.

Нещасне було його життя в палаті в Юдеї. Совість безупинну мучила його, не міг знайти спокою. Вірив, що на чолі носить тавро проклону. Здавалося йому, що тому всі втікають перед ним, бо бачать на ньому тавро Христового вбивника. Тому втік з Єрусалима. Серед темної ночі рішився втікати. Потайки покинув жінку й палату та пустився до міських воріт.

Ніч була страшна. Пилат бачив перед собою Голгофту та Христів хрест і знову чув слова: „Я прийшов на світ, щоби бути свідком правди".

— Щож це таке правда?

Пилат довго йшов. Не боявся небезпек, які грозили йому. Тіло його було втомлене, а душа страшно терпіла. Голод і спрага мучили його, ноги відмовили послуху, та він усеж таки йшов вперед, хоч не знав, куди йде.

Одної ночі, що заскочила його на мандрівці, стрінув якусь довгу чорну примару, що, як здавалося, йшла попереду нього.

— Хто ти? — спитався Пилат переляканий, одначе примара мовчала, а таксамо мовчала душа нещасного втікача. Як зявилися перші проміні зірниці, Пилат кілька разів крадьки приглянувся чудній примарі. Злякався.

То був вічний Жид.

Один одного зараз пізнали.

— Я проклятий і засуджений, що мушу мандрувати по світі, — промовив Жид змученим голосом. — На собі ношу цей страшний проклін, твій проклін, Пилате, бо колиб ти не був засудив Його на смерть, не був би я зробив того, що я зробив.

Пилатові з жаху стали дріжати коліна. Знеможений впав на землю. Вічний Жид підняв його та волік за собою, не пристаючи ні трохи.

— Пилате, ти не пізнав мене? Я жидівський вояк, бувший дверник у твоїй палаті. Нераз я стояв на варті при дверях. І того дня, як Жиди волікли засудженого Ісуса через двері. Я думав, що то страшний злочинець і що справедливо засуджений на смерть. Я хотів сповнити твою волю, тому вдарив його та сказав злобно: „Иди скорше, царю! Чому йдеш так помало?" А він лагідно глянув на мене. Ніколи не забуду того сумного погляду. І тихо-тихесенько сказав: „Я йду, а ти будеш ждати на землі, поки я не вернуся". І я відчув, як якась незнана, внутрішня сила заволоділа моїми ногами тай я пішов. Довго, довго йшов я без відпочинку. Тай ще іду, а сам не знаю, куди. Ах Пилате, Пилате, колиб ти йшов зі мною, я легко сперся би тобі на рамя та відчув би приємний короткий відпочинок.

— Та я не можу йти далі, — простогнав Пилат. — Ноги не хочуть більше нести мене.

— А я? Абож то ми оба не є засуджені?

Пилат упав на землю. Вічний Жид хотів пристанути та піднести його, одначе страшна сила, що кипіла в ньому, пігнала його вперед. Пилатові здавалося, що якийсь невидний, таємничий вітер відносив від нього цю примару. Вічний Жид пропав на зорі нового дня.

Відтоді Пилата кожен раз проймав жах, як запала ніч. Він роздумував над тим, щоби стрінутися з вічним Жидом і проводив ніч без сну. Колиж би й за дня появився би якийсь мандрівник, Пилат дуже злякався би його, тому ховався за кущ. Великі заселені міста оминав. Переходив селами, та скрився перед людьми як убивник, що боїться пімсти.

З великим трудом добився до Риму, що зявився перед ним, наче чудо. Пилат зараз пізнав це місто. Ніби зрадів, та смуток не кидав його. Алеж не довго тревало. Пилата знову проймав жах, що стискав його за серце, схожий на цей терновий вінець, що його він дозволом покласти Ісусові на голову, а потім післав на смерть. І Пилатові кровавилося серце з болю.

Перед Пилатом текла мутна ріка Тибер, до якої наближався. Нараз йому вирвався з грудей розпучливий крик. Отворив очі й побачив на другому боці Тибру вічного Жида. Цей просив його, витягнувши довгі костисті руки:

— Ходи зі мною.

— З тобою не піду, — сказав йому Пилат. — Радше умру, ніж мав би бути вічно засуджений!

Потім скочив у ріку Тибер.

Небаром потім ріка виступила з берегів і носила на своїх хвилях мертве Пилатове тіло. Коли вода опала, тіло осталось на суші. Люди пізнали Пилата та віднесли його до Тибра до пристані. Тибер зараз на цьому місці опав. Всі пізнали, що ріка не приймає того злочинця. Власти не хотіли дати місця Пилатовому трупові на міському цвинтарі, бо боялися, щоби тим не стягнули на місто Божої кари. Тіло загорнули в простирало та віднесли далеко-далеко поза римські границі в пусті, мрячні галійські гори. У високих горах у воді темного озера лежить іще й тепер Пилатове тіло. Тепер, чи пастух чи мандрівник, кожний боїться того небезпечного місця та виминає як може найдалі, бо тут діються дивні речі. Колиб ти колись припадково знайшовся в тій околиці, не кидай нічого в озеро, ні каменя, ні галузки, щоби не пробудити Пилата, що спочиває на дні озера. Бо озеро виступило би з берегів і залилоб околицю.

Старий фармер з околиці Ебердину подорожував вагоном третьої кляси. Витягає люльку, набиває її тютюном і просить одного подорожного сірника.

— Прикро мені, каже той, та я не маю сірників.

Не має ні другий, а й третій виправдується. Фармер проходить усі вагони. Сердиться:

— А до чорта, що це за подорожні! Мушу шукати моїх сірників!

НА БІЖУЧІ ТЕМИ.

ДОКАЗ УСПІХУ.

Англія сильно побивається за розброєння держав. Доказом успіху її заходів є те, що вона думає починати будувати 17 нових воєнних кораблів.

І ЯПОНІЯ ЗА МИР.

Японія заявляє знову, що вона є за мир. Японія так уперто стоїть за мир, що вона мир мусить дістати, хочби мала за це побитися з Росією.

НЕДУГА СОЦІЯЛІЗМУ.

Велике фіяско революційних партій з часів депресії починає цікавити думаючих людей. Адже всі сподівалися, що безробіття заставить людей думати про найосновніші питання сучасного ладу та потім бажати перевернути світ догори дном. Чому цього не видати?

Маркет, один з провідників національного соціялізму в Франції, або, як там його називають, „нео-соціялізму", каже:

„Чоловік без роботи не є революціонером. Він зломаний нуждою і готов приняти всяку віру, або піти сліпо за всяким авантурником".

НЕДУГА КАПІТАЛІЗМУ.

Американський публіцист Джан Голет писав з приводу 50-ліття смерти основника соціялізму, Карла Маркса:

„У 1927 році капіталістичний світ чувся безпечний. Він побідив війну. Нині мало є думаючих людей, котрі можуть відкинути як неправду думку Маркса, що капіталізм самим своїм розвоєм доводить себе до упадку. Нині люди знову схиляються до думки, що капіталістична система дістала натяк зреформуватися, або впасти".

СЛІДСТВО НАД СПЛЕТНЯМИ.

Заряджене конгресменами слідство над чутками, які розкрив Вірт, суперінтендент шкіл в Індіяні, виглядає на вогонь, що дає багато диму, а мало вогню. Слідство мало розкрити, що говорив Вірт, звідки він таке чув, на якій основі тамтой говорив, і таке інше. Тимчасом ще слідство не почалось, а ми вже знаємо, що Віртови сказав „секрет" Християн, а цей говорив собі от так тільки, щоби допомогти президентови, і таке інше.

Як між сплетнярками.

„Вона мені сказала, що ви їй сказали секрет, за який я вас просила нікому не казати" — каже Палажка.

„Отто язиката! Язик би їй усох!" — каже Парашка. „А я їй казала, щоби вона не казала вам, що я їй це сказала!"

Палажка: „Ну, то тепер не кажіть їй, що я вам сказала, що вона мені сказала".

ХТО БУДЕ ПИСАТИ ТЕКСТ?

У Скалистих горах ставлять Вашингтонови вічний памятник. Великий артист рие його портрет у ґранітовій скалі гори. Памятник буде видно на кілька миль довкруги.

Хоч до викінчення памятника ще далеко, то дехто вже від нині журиться за напис, що має бути поміщений на памятнику. Газети Герста вже розписуються про те, хто має цей напис писати.

Пощо так над тим довго думати? Чи не дати його написати комусь з тих письменників, що пишуть, не думавши?

Коли таким людям віддасться роботу зладження напису, то зайво вже від нині за нього журитися. Коли напис має мати не більше як сто слів, то скільки часу забере написати такий напис людям, що, не думаючи, сядуть і пишуть? Дві мінути повинно вистарчити...

З ЮВИЛЕЙНОЇ КАМПАНІЇ У. Н. СОЮЗА.

АКРОН, О.

І ми є в ряді тих, що бажають сповнити свій обовязок, довг супроти нашого У. Н. Союза. В нас є тільки один, 295 відділ У. Н. Союза. Та ми вже зачали приготування, щоб і в нашій громаді відсвятковано гідно 40-літній ювилей У. Н. Союза.

І ми теж добре розуміємо, що з тим святом мусить бути получена організаційна робота. Ми мусимо виконати її, себто придбати Союзови принаймні ту частину, яка на нас припадає. Нас є 100 старших членів і ми мусимо придбати принаймні 25 молодих, до 60, які вже є з нами. Покищо придбано з того вже 5 молодих членів. Наш Союзовий клич взиває нас до придбання 5,000 нових членів для У. Н. Союза. Кождий з нас старших членів розуміє, що тих членів треба для нашого власного добра й для добра української справи. Про це вже багато писалося в нашій газеті „Свобода" й певно буде далі ще писатися. Ми тут це добре розуміємо й наш відділ певно виповнить те, що на нього припадає.

Приготування до Ювилейного Свята вже пороблені. Вибрано комітет з 12 членів. Хор, банда і танцюристи приготовляють програму. Свято відбудеться дня 6. травня. На тім святі надіємося мати когось з головного уряду У. Н. Союза.

Олекса Цепко.

БАБУСЯ.

Мабуть, що з печалі
Глибоко в душі,
В куточку бабуся
Вклякнула в тиші
І тут на розпняття
Святеє дивилась,
І щиро і палко
До Нього молилась.
І тихо з уст плила
Молитва свята.
І хоч ворушились
Скорботні уста,
Та слова одного
Не було з них чути,
Тому, що і може
Печаль ту збагнути,
Ані розділити
Ніхто би не зміг.

П. Т.

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ.

ІДЕМО ВПЕРЕД.

Є нас 40 мілїонів. І чотири маємо столиці: Київ, Львів, Ужгород, Чернівці. А самостійної держави не маємо.

На перший погляд виглядає справа погано. Особливо чужинцеви важко зрозуміти, що ми, маючи всі дані бути самостійним і багатим народом, жиємо в неволі й нужді. Та приглянувшися нашому життю ближче, ми бачимо, що наш нарід іде надзвичайно скорим кроком вперед. Живучи в найтяжчих обставинах, які тільки можна собі уявити, ми національно скріплюємо з кождим роком свої сили на наших землях, а в світі наше імя здобуває собі право горожанства.

А тут в Америці, чи не видно зміни до кращого? Поглянемо тільки на нашу пяту українську столицю в Джерзи Сити і приглянемось тій величезній роботі; яка звідтам вийшла і далі виходить з боку У. Н. Союза і його органу „Свободи". Скількох то трудностів прийшлося оцій пятій столиці перебороти, щоби вратувати національне обличе нашої іміграції в Америці! А все те переборено. І сьогодні маємо вже закріплені ідеї тої столиці в цілій Америці. А 40-літній ювилей У. Н. Союза дає нам тільки нагоду, щоби ми над тим добре застановилися і зрозуміли, що добра праця ніколи не гине без сліду.

На всіх ділянках і на всіх землях наш нарід поступає. А нам треба тільки той поступ підпирати.

Гнат Гаврилюк.

Розброєння.

Відомий чеський письменник Карло Чапек любить часом займатися трохи й політикою. Раз навіть поїхав до Женеви, щоб побачити, як там робиться велика політика. Якийсь мадярський журналіст спитав Чапека:

— Що ви думаєте, пане, про загальне розброєння?

Дістав таку відповідь:

— З дуже компетентного, можу просто сказати з найкомпетентнішого джерела одержав я рішучо віродостойні вістки, що як поцастить, то все буде добре.

ПРОТОКОЛ

З річного засідання головного уряду Українського Народного Союза, яке відбулося в днях 19 до 24 лютого 1934 року в домі У. Н. Союза під ч. 81—83 Гренд Стріт, Джерзи Сіти, Н. Дж.

(17)

Звіт головного фінансового секретаря-касієра Р. Слободяна.

Звіт Молодечого Департаменту У. Н. Союза.

JUVENILE DEPARTMENT OF THE U. N. ASS'N.

	Annuity and Mortuary Fund	Expense Fund	Totals
Balance from 1932	**$227,242.12**	**$87,624.84**	**$314,866.96**
Income from January 1, 1933 to December 31, 1933.			
Net amount received from insured	$22,407.90	$11,302.95	$33,710.85
Gross interest on mortgages	7,064.13	2,143.55	9,207.68
Gross interest on Bonds	1,765.00	900.00	2,665.00
Gross interest from Banks	945.95	1,105.19	2,051.14
Rents	403.74		403.74
Total income	**$ 32,586.72**	**$15,451.69**	**$ 48,038.41**
Amounts carried forward	**$259,828.84**	**$103,076.53**	**$362,905.37**

	Annuity and Mortuary Fund	Expense Fund	Totals
Amounts brought forward	**$259,828.84**	**$103,076.53**	**$362,905.37**
Disbursements from January 1, 1933 to December 31, 1933.			
Death claims	$ 5,909.00		$ 5,909.00
Equities transfered to Adult Class	16,140.00		16,140.00
Salaries of office Employees		$2,489.00	2,489.00
Printing, Stationery, Lodge Sup. & Juvenile Magazine		5,080.37	5,080.37
Postage, Express, etc.		268.58	268.58
Actuary, legal expense, Federal Tax	72	103.32	104.04
Taxes, repairs & other expense on Real Estate	919.16		919.16
Total Disbursements	**$ 22,968.88**	**$ 7,941.27**	**$ 30,910.15**
Balance	**$236,859.96**	**$95,135.26**	**$331,995.22**

Табеля доходів Молодечого Департаменту виказує, що члени вплатили місячними вкладками суму $33,710.85. Проценти від морґеджів, бондів, банків та чинш від реальности дали разом суму $14,327.56. Разом дохід $48,038.41.

Табеля розходу поділена на дві части. В першій части виплачені посмертні запомоги на суму $5,909.00 і перенос фондів до У. Н. Союза за діти, переписані з Молодечого Департаменту до старших, і заплачено одну річну вкладку, згідно з ухвалою конвенції в сумі $16,140.00. Друга часть розходу відноситься до платні помічних сил, „Свобода" за Молодечий Журнал і Український Тижневик, дальше видатки канцелярійні і направи реальности. Разом розхід $30,910.15. Чистий приріст маєтку за 1933 р. виносить $17,128.26.

LEDGER ASSETS

Mortgage loans on Real Estate	$169,738.00	
Book value of Bonds	77,780.00	
Deposits in trust companies and banks	78,577.22	
Real Estate	5,900.00	
Total ledger assets		$331.995.22
NON-LEDGER ASSETS		
Interest due, $1,535.80 and accrued, $2,238.34 on Mortgages	$3,774.14	
Interest accrued on Bonds not in default	637.18	
Rent from Real Estate	34.05	
Interest accrued in Banks	1,072.98	
Total interest and rent due and accrued		5,518.35
Gross Assets		$337,513.57
DEDUCT ASSETS NOT ADMITTED		
Book value of Bonds over amortized or investment value		$2,321.04
Total Admitted Assets		$335,192.53
LIABILITIES		
Death claims due and unpaid, No. 1		$ 346.00
Reserve for Protection of Certificates		32,042.36
Total Liabilities		$32,388.36

Зіставлення інвестицій.

Готівка.

Готівка з кінцем 1932 р.	$ 72,721.46
Прихід за 1933 р.	52,665.91
Разом	$125,387.37
Розхід за 1933 р.	46,810.15
Готівка з кінцем 1933 р.	$78,577.22

Морґеджі.

З кінцем 1932 р. було на морґеджах	$164,365.50
В 1933 інвестовано в морґеджах	15,900.00
Разом	$180,265.50
В 1933 р. сплачено морґеджів	10,527.50
З кінцем 1933 р. було на морґеджах	$169,738.00

Бонди.

З кінцем 1932 р. було в бондах	$77,780.00

В бондах ніякої зміни не було, тому з кінцем 1933 р. на бондах остається на сама сума.

В 1933 р. перебрано за ціну морґеджу і незаплачених податків одну реальність за суму	$5,900.00

NUMBER OF DEATHS & DEATHS LOSSES DURING 1931.

Attained Ages	Number of Deaths Reported During Year	Deaths Losses Reported During Year
2	1	10.00
3	1	45.00
5	1	75.00
7	2	224.00
9	4	640.00
10	3	600.00
11	1	253.00
12	1	306.00
13	3	1,092.00
15	2	702.00
16	1	400.00
18	5	1,908.00
Total	25	$6,255.00

EXHIBIT OF CERTIFICATES IN INFANTILE BRANCH

	Number	Amaunt
Benefit certificates in force December 31, 1932	12,015	$3,377,034
Benefit certificates written during the year	441	137,664
Benefit certificates revived during the year	909	275,330
Totals	13,365	$3,790,028
Deduct terminated, decreased or transferred during the year	3,679	1,066,785
Total benefit certificates in force Dec. 31, 1933	9,686	$2,723,243
Benefit certificates terminated by death during 1933	25	6,255
Benefit certificates terminated by lapse during 1933	3,654	1,060,530

EXHIBIT OF DEATH CLAIMS IN INFANTILE BRANCH

	TOTAL CLAIMS	
	Number	Amount
Claims incurred during the year	25	$6,255.00
Claims paid during the year	24	5,909.00
Claims unpaid December 31, 1933	1	$ 346.00

Фінансовий звіт Сиротинця-Захисту.

З днем 31 грудня 1932 р. готівкою було	$50,552.47
Процент з банків	821.67
З кінцем грудня 1933 р. готівка виносила	$51,374.14

Фінансовий звіт фонду ім. С. Ядловського.

З кінцем грудня 1932 р. готівкою було	$2,241.97
Процент з банку	73.42
З кінцем грудня 1933 р. готівка виносила	$2,315.39

(Дальше буде).

ВІДПОКУТУВАВ

(Оповідання з козацьких часів).

(14)

— Я гадаю, що нам нічого боятися, хоч би вони рушилися, заки наші надійдуть, — відповів Заприводa. — В кітлині будемо мати дуже добру позицію. Половина кітлини, саме проти ворога, оперізана підковою ріки. Беріг з того боку дуже спадистий, ріка вузька, тож рвуча. На цілій підкові перехід через ріку неможливий. Оба рамена підкови закінчені бродами. Від одного до другого броду лиш чверть милі. Стоячи по середині між ними, зможемо боронити оба броди і Ляхів не пропустимо на наш бік.

— Чоловік стріляє, Бог кулі носить! — перечився далі Бернат. — Нехай сфорсують один з тих двох бродів, або хтось покаже їм той третій, то обійдуть нас і в кітлині запруть, як в пастці. Тоді всіх нас возьмуть, або вибють до лаби.

Заприводa таки стояв при своїм. Воєнна рада з Заприводи, Грибовича і Берната, порішила обсадити кітлину і пару козаків кинути за ріку, щоби роздобули мясо.

Коні, з винятком дванацятьох, полишено в Кодимі під опікою вісьмох козаків. Дванацять верхових і 72 піхотинців пішли степом до кітловини. В лісі посередині кітловини лишилися дванацять козаків. Дванацять кінних поїхали за ріку, при бродах стали по шість козаків.

Вже по сім боці беріг при броді був майже сяжень високий. Зїхати в ріку мож було тільки тому, бо той беріг спадав поволи. По тім боці беріг був вищий і стрімкий. Людям потрібні були броди, тож вони перед одним бродом прокопали вулицю, що спадала до ріки. Приступ до броду тим прокопом був стрімкий, та всетаки був.

Щоби обіймити оком якнайбільшу просторонь, і щоби не переочити якої тварини, дванацятка козаків їхала довгою розстрільною. Чвалали вже може чверть години і не попали ні на одну живу людську чи худобячу душу. Деякі хатчини і землянки, попри які їхали, були пусті. Бернат добре вгадав, що люди і там поховали свою худобу. Та даремний труд їх не був. Попали на хутір якогось багатого Волоха, котрий спізнився і саме, коли козаки надїхали, виганяв решту овець, щоби їх спрятати в якімось скритку.

— Чи ви опришки?! — крикнув сердито Волох, коли один Запорожець, вхопивши за хребет вівцю, посадив її перед собою на кони.

— Ми не опришки, а голоте військо, — сказав один козак. — Продай нам пару баранів!

— Таким як ви, не продаю — відповів злісно.

— Ще ліпше, коли так! — відповідали козаки, сміючися і хапаючи на коні і садячи вівці. — Як не продаєш, а даровуєш, то беремо з чистою совістю.

Волох кричав, і кляв, та не помогло. Козаки пустилися назад з девятьма вівцями і двома баранами. Коли відїзджачи оглянулися, побачили Волоха, як чвалав к півночи.

— Мабуть полетів пожалуватися Ляхам, — сказав один Запорожець.

Запорожці в кітлині втішились і зажурилися, коли їх товарищі надїхали з добичею. Врадувала їх добича, зажурила певність, що Ляхи вже знають про них і невдовзі надійдуть. Покищо Запорожці порізали вівці і баранів та шкварили мясо на грани.

Від броду прийшов козак з вістю, що прокопом по тім боці підїхав до броду візком якийсь чоловік. Хоче, щоби ми його пустили до нас, бо він чув, що прийшло козацьке військо, тож він везе йому троха харчів.

— То мабуть буде підісланий Ляхами шпіон. Пустити його на наш бік?

— Очевидно, що то шпіон, — відповів Заприводa.—Шпіон, чи ні, не вільно йому познати, скільки нас є, ані де і як стоїмо.

— Нагнати його?

— Не зараз! Шпіон він, чи ні, як привіз харчі, то хіба дурний віддав би їх назад. Позволити йому приїхати на наш бік, та задержати при березі і, далі до нас не пустити. Віз випорожнити, чемно подякувати і завернути назад.

— Його можна би ще інакше використати, — промовив Бернат. — Що то шпіон, я не сумніваюся. Щоби опізнити ляцьку напасть, треба зробити щось так, щоби вони не доміркувалися, скільки нас тут. Нехай гадають, що нас тут велика сила. Відтам він сеї кітловини не побачить, бо вона заглибока. Він годен видіти тільки тих, що вийдуть на її край, в степ. Нехай в ріжних місцях що хвилі з кітловини виринуть кільканацять козаків, підуть краєм кількадесять кроків далі, і назад зійдуть униз.

Так зробили. Шпіон приїхав і привіз багато всячини. Була й ціла свиня зарізана і вироблена. Напирався далі їхати, кажучи, що він дуже любить дивитися, як козаки гарцюють на конях. Йому відповіли, що хоч його пустили туди, то він війська не побачив би, бо воно сховане в кущах.

— Всеж таки вас тут мабуть багато, — замітив цікаво, призираючися як там, то сям виринає гурток Запорожців, підходить далі і щезає.

Не знав, що один гурток тричі й частіше виходив на беріг і спускався назад.

(Далі буде).

В КОЖНІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИННА НАХОДИТИСЬ ЧАСОПИСЬ „СВОБОДА".

UKRAINIAN WEEKLY

(Concluded)

UKRAINIAN AFFAIRS IN AMERICA

CHICAGO YOUTH PRESENTS PLAY

I assume that the readers of the "Ukrainian Weekly" will be interested to hear about some of the activities of the youth in Chicago. The "Ukrainian American Catholic Youth of Chicago", which has been organized more than a year and is constantly working energetically, presented the Ukrainian drama "Пімста Жидівки" on the evening of March 18 in the parish hall of St. Nicholas Church. The actors consisted solely of members of the organization, and even the roles of old people were undertaken by youthful aspirants. The direction, management, musical accompaniment and general tasks, as well as the acting, were earnestly executed by these young folks. The attempt proved to be a success both dramatically and financially, and a deep sense of satisfaction and pleasure was felt by all.

VERA SPIKULA.

UKRAINIAN DANCING SCHOOL

A "Ukrainian Dancing School" is being organized in Newark for the benefit of the Ukrainian-American Youth interested in the "Ukrainian Art of Dancing", and in order to propagate this art among the Americans. The school is being conducted under the capable supervision of Mr. John Zabolotsky, who has made several debuts among American and Ukrainian audiences.

It is the duty of the youth of Ukrainian descent to join this course and derive full benefit from it. Not only will the course concentrate upon dancing, but it will gradually broaden and include the formation of an orchestra and choir. The Ukrainian Art has been in demand by Americans and because of the unpreparedness these invitations have been ignored. Now is the time to portray our talents and willingly cooperate in this artistic endeavor in order to be represented on such occasions.

Yours truly,
WILLIAM HORBACH.
Newark, N. J.

SOCIAL CLUB FORMED IN ANSONIA

Sunday, March 11, 1934, the Ukrainian Youth of Ansonia, Conn. organized a Ukrainian Social Club under the leadership of the American Citizens' Club of Ukrainian descent. Officers for the year 1934 were elected on the same evening and they are as follows: Pres.—George Shingara; Vice Pres.—Vera Mereshchak; Fin. Sec.—Stella Shuran; Recording Sec.—Anna Herchakowski; Treasurer—Steven Koratash; Sergeant-at-Arms—Russell Korolishyn; Trustees—Alexander Mereshchak, John Shuran, Harry Patynok.

Membership to this organization is always open. Any young Ukrainian from 8 years of age and up who is interested in club affairs is invited to attend the meetings held every Thursday evening at Samson's Hall, and become a member.

Thanking you, I remain,
Respectfully yours,
ANNA HERCHAKOWSKI,
Secretary.

SHEVCHENKO CONCERT IN WOONSOCKET

A musical and literary concert, was given in memory of Taras Shevchenko, Ukrainian poet and patriot, Sunday evening, March 18, in the hall of St. Michael's Ukrainian Catholic Church, Woonsocket, R. I.

The Lysenko chorus of 33 mixed voices, all dressed in Ukrainian costumes, sang 11 numbers.

A number of Taras Shevchenko's poems were recited by Marie Polna, Ophelia Glowacky, Stephen Bukata, Josie Glowacky, Anna Bukata, Eugene Zmucky and Julia Pryhoda. A vocal duet was rendered by Julia Pryhoda and Ophelia Glowacky, both seven years old. A mandolin duet was given by Joseph Pryhoda and Marie Glowacky. Mr. John Prokopchuk, and Andrew Dobrywoda presented three violin selections.

ANDREW DOBRYWODA,
Press Agent.

THE SPORT WHIRL

UKRAINE BASEBALL NINE OF PERTH AMBOY REORGANIZES

Having reorganized a crackerjack light senior baseball team the "Ukraines" of Perth Amboy are in the market for traveling games with other Ukrainian light senior teams in New Jersey and New York. The Ukraine Baseball Nine of Perth Amboy consists of some of the best Ukrainians performers found in the city of Perth Amboy.

The "Ukraines" of 1933 won 16 games and lost 4, and are out this year to have the most successfull season since organized.

Playing with the team are: John Yuschik, Mike Lominsky, Frank Farenak, M. Raab, Steve Komanetz, Steve Halata John Semkow, Charles Steczak, George Nuziw, Harry Fedynyshyn, John Fedynyshyn.

For games, write to Walter Lominsky, 739 State Street, Perth Amboy, N. J.

WALTER LOMINSKY, Mgr.
Ukraine Baseball Nine.

ЗІ СПОРТУ.

Дальші успіхи Нортгемптонської Української Дружини Киданого Мяча в Нортгемптон, Па.

В „Свободі" з 2 й 8 лютого згадали ми про успіхи української дружини киданого мяча, при чому головно підкреслили, що американська преса поміщує прихильні замітки про нашу дружину.

Нині хочемо підкреслити, що наша дружина на протязі минулих шість тижнів, шість разів вийшла побідоносно і тимсамим в історії Ліґи киданого мяча здобула собі поважне місце.

Дня 18. лютого наша дружина побила дружину з Вест Каплей, 38—18.

Дня 25 лютого осягнула побіду над Каплей Норт Енд дружиною, 19—9.

Дня 28 лютого побила Сколастік дружину, 41—19.

Дня 18 березня осягнула побіду над алентавнськими Українцями, 48—36.

Дня 20 березня побила Елкс дружину, 52—33.

Дня 25 березня осягнула побіду знову над Вест Каплей дружиною, 48—34.

Зі всіх виступів найбільше цікавими були змагання нортгемптонської української дружини з алентавнською дружиною. Ці змагання відбулися дня 18 березня в Словацькій галі в Алентавн, Па. На галі було дуже багато публики, бо всі околичні Українці цікаві були бачити змагання двох українських дружин.

Згадуючи про ці змагання двох українських дружин, треба би нам підкреслити, що також пописи треба влаштовувати частіше, бо вони вироблять самопошану до себе і зацікавлюють більше число української молоді.

Задля браку місця у нашій газеті ми пересилаємо лише три витинки з американської преси.

о. д-р В. Клодницький.

Гість, що спить.

Перший вейтер: Мушу його збудити третій раз.

Другий вейтер: Та чому його попросту не викинете за двері?

Перший вейтер: Це ні. За кожним разом, як його збуджу, платить цілий рахунок.

ЯК МИ ПОМАГАЄМО РІДНОМУ КРАЄВИ.

ТОНТОН, МАСС.

На край.

З коляди вислано на край по $4 на Рідну Школу й інвалідів. А $26 з балю від 40 ОДВУ вислано на боєву акцію.

СТЕМФОРД, КОНН.

Коляда на Рідну Школу.

З нагоди Різдва Христового заколядовано $10.25, які вислано через Обєднання з призначенням для Рідної Школи в краю.

Жертвували по $1: В. Карий, І. Михайлишин, В. Блащук, Т. Пастушак, П. Вальчук, Р. Тирчак, М. Когут і С. Панасюк; по 50 ц.: С. Корінь, С. Куривчак і В. Сарафин; по 25 ц.: Г. Зап, К. Кульгавич і С. Савицький. — Колядували В. Карий, А. Кругляк та І. Михайлишин.

НЮ ГЕЙВЕН, КОНН.

Памятайте про писанку для політичних вязнів.

За кілька днів всі ми засядемо коло стола, наповненого добірною їжею і напитками. Не зможуть цього зробити українські політичні вязні. Для них принесуть дозорці тусаму смердячу юшку, якою кормлять їх цілий рік. — Памятаючи за недолю українських вязнів, пані Агафія Бундзяк переслиає $10 для них через Обєднання, і кличе українські патріотичні жінки прийти з поміччю нещасним обездоленим братам і сестрам.

Т. С.

НЮАРК, Н. ДЖ.

Збірка на боєву акцію.

Дня 18. березня 1934 р. в укр. прав. церкві повячено український та американський прапор для 110 відділу У.Н.Г. Посвячення довершили о. д-р В. Клодницький з Нортгемптон, Па., та місцевий парох о. В. Горохівський. Після церемонії церковних був уладжений величавий похід із церкви на Січову Галю. Погода дописала, похід був у взірцевому порядку. Дуже гарно репрезентувалася Січ в одностроях та брацтва зі своїми прапорами. На Січовій Галі заходами 110. від. У. Н П. був уладжений прийом для гостей. На святі, як звичайно, були переведені збірки. Про них я не згадую, тому, бо не маю рекорду. Про цю збірку я згадую тому, що вона була проведена при кінці свята, як додаткова-надпрограмова збірка. Виголошуючи промову про наші визвольні змагання, я підкреслював, що нам дуже щиро треба любити свій нарід і щиро, навіть найменшими жертвами, допомагати народови в його визвольній боротьбі. Перевівши дві збірки, які дали поважнішу суму, щиро так, як та вдова на Єрусалимський храм, зложили ще по центови на боєву акцію. Присутні відгукнулись дуже гарно і всі, навіть маленькі діти, дрібними жертвами зложили суму $11.51, які я вислав на призначену ціль через Обєднання.

о. д-р В. Клодницький.

АКРОН, О.

З представлення на боротьбу.

Заходом акронської громади і від. ОДВУ з Клівленду відограно драму „Даниліши і Біляс", дня 4. березня ц. р.

Вистава зробила на всіх присутніх велике враження. Публика дописала. А наші гості з Клівленду не пожалували труду для доброї справи. Чистого доходу було $42.23, які вислано до Обєднання з призначенням на визвольну боротьбу.

М. Філяс.

ЗАМІСЦЬ СВЯТОЧНИХ ЖЕЛАНЬ.

Замісць святочних желань зложили на Рідний Край:

Джерзи Сіти, Н. Дж.: по $3: М. Мурашко, Р. Слободян, Д. Галичин, П. Мацілйовський, О. Ревюк, Л. Мишуга; по $2: О. Стеткевич, С. Шумейко.

Ню Йорк, Н. Й.: Д-р С. Демидчук $1.

ОСТАННЯ ОПЕРА НА РАДІО.

Цеї суботи, 7 квітня, в год. 1:50 попол., відбудеться остання опера з цілої серії, яку передавали злучені радіостації NBC WEAF-WJZ кождої суботи зполудня з Метрополитан Опера Гавзу. Остання опера в цім сезоні — це популярна французька опера, яку написав Клод Дебісу до слів бельгійського поета Моріса Метерлінка. Метерлінк написав у 1892 р. поезію п. н. „Пелеас і Мелісанда", а Дебісі скомпонував до неї музику. Оперу „Пелеас і Мелісанда" відограно перший раз у Парижі в квітні 1902 р.

Кождої суботи міліони Американців, яким обставини не дали змоги платити дорогі місця в оперовім будинку, мали нагоду слухати на радіо кілька найкращих опер і в той спосіб запізнатися з оперовою музикою та оцінити красу кождої слуханої опери. Це для незасібних людей велика користь, а признання і подяка за те духове добро належиться власникам циґареток Локі Страйк, бо всі ті суботнішні опери відбулися їх заходами.

Оперу „Пелеас і Мелісанда передаватимуть радіом з Бостону, куди оперова дружина з Ню Йорку виїхала на кілька гостинних виступів.

Ця опера має 5 дій, які є розділені на 13 відслон. Говориться в ній про дівчину Мелісанду, яку подибав у лісі простакуватий вояка Ґольод, залюбився в ній і оженився з нею. Вона приневолена жити в понурім замку, якого опікуном є дід Ґольода, король Аркель. У тім замку проживає також прибраний брат Ґольода, молодий Пелеас, який залюбився в Мелісанді. Є там ще й інші темні фігури, що заколочують собі взаїмно життя. Пелеас і Мелісанда сходяться на любовну розмову. Підчас тої розмови вискочив ізз корча заздрісний муж, убив мечем Пелеаса і поранив важко Мелісанду. Мелісанда вмирає, присягаючи Ґольодови, що вона його ніколи не зрадила, але любила Пелеаса чистою любовю. Старий Аркель виводить ридаючого внука з кімнати смерти і — драмі кінець.

У суботнішній виставі виступають отсі особи: Мелісанда — Люкреція Борі (сопран); Ґеновефа — Іна Бурськая (мецо-сопран), малий Ініолд — Елен Дальосі (сопран); Пелеас — Едвард Джансон (тенор); Ґольод — Еніо Пінца (бас); Аркель — Леон Ротієр (бас); лікар — Павльо Ананіян. Диригує Люїс Гасельманс.

Люкреція Борі в ролі Мелісанди.

(Підпис) (Офот.)

Мандрівний театр дає бенефісову виставу на дохід свого довголітнього актора. Актор на день перед виставою ходить усюди та старається продавати карти вступу. Иде воно йому дуже тяжко. Люди викручуються ріжно: то тяжкими часами, або що не можуть піти до театру, бо не мають часу. Актор поступив теж до директора банку. Директор каже, що він приходить до нього вже третій, який предкладає театральні тікети. Вкінці директор розсердився та сказав:

— Не перепиняйте мені в праці! Чи хочете, щоби я вам показав двері?

Актор: Не треба, пане директор, я вам покажу сам.

З цими словами актор підійшов до дверей, зняв двері зі завісів та несе їх до директора.

Директор розсміявся та купив тікет.

Radio

В неділю, 8-го квітня, буде спеціяльна святочна радіо-програма Сурми зі стації (WINS 1180 Кс.) Програму виконає симфонічна оркестра М. Гайвороньского під його особистим проводом.

Також буде діточий нарис „На Великдень". Буде діточий хор. Іван Сікура знову відспіває пару пісень. Як звичайно що неділі, також буде Микола Говп зі своєю гармонією. Початок програми 8.30 рано до 9.30.

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА.

З Честер, Фініксвіл, і Бріджпорт пишуть, що минулого понеділка чули українську радіову програму досконало. Прибуло вже кілька нових ентузіястів радіової години.

Якщо буде їх більше таких, то У. Р. Програми можна буде слухати кожного понеділка в році.

У Великодній Понеділок настанте радіо на стацію W.R.A.X. 1020 kc, в 7-мій год. ввечір.

В справах У. Р. П. звертайтесь:

Ukrainian Radio Program,
3720 N. 9th Street
Philadelphia, Pa.
Tel.: Radcliff 1674

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ